

**Advies betreffende de ontwerp-offerte (tweede versie)
van Ecozem nv voor het uitvoeren van een
ecohydrologische studie i.f.v. het Seine-Schelde West
project**

Nummer:	INBO.A.2010.246
Datum advisering:	29 oktober 2010
Auteur(s):	Floris Vanderhaeghe
Contact:	Willy Huybrechts (willy.huybrechts@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	e-mail op datum van 21 oktober 2010
Geadresseerden:	Waterwegen en Zeekanaal nv Afdeling Bovenschelde T.a.v. Willem Van Crombrugge Nederkouter 28 9000 Gent willem.vancrombrugge@wenz.be
Cc:	Ecozem nv Els De Smedt (Els.DESMEDT@ecoem.be)

AANLEIDING

Waterwegen en Zeekanaal nv (verder kortweg W&Z) heeft het voornemen om een volwaardige binnenvaartontsluiting met Zeebrugge te realiseren met aansluiting op het TEN-binnenvaartproject Seine-Schelde. Hiervoor is een opwaardering van het Afleidingskanaal van de Leie wenselijk (Seine-Schelde West project).

Het Seine-Schelde West project kan mogelijk hydrologische effecten hebben waardoor gevolgen kunnen optreden voor de ecologische waarden. Het belang en de omvang van mogelijke effecten dienen te worden nagegaan in een ecohydrologische studie. Het kader waarbij de doelen en de nodige kennisopbouw en randvoorwaarden van een volledige ecohydrologische studie werden beschreven, zijn geformuleerd in het INBO-advies INBO.A.2010.229 (definitieve versie in voorbereiding).

Naar aanleiding van een eerste ontwerp-offerte van Ecorem nv heeft INBO een advies gegeven (INBO.A.2010.239) over nodige aanpassingen om te komen tot de randvoorwaarden volgens INBO.A.2010.229.

Momenteel ligt een aangepast tweede voorstel voor van Ecorem nv, per e-mail toegestuurd op 21 oktober 2010.

VRAAGSTELLING

W&Z vraagt INBO om de methodologie beschreven in de tweede ontwerp-offerte van Ecorem nv te toetsen aan de vereisten van een ecohydrologische studie om mogelijke effecten van het Seine-Schelde West project na te gaan.

TOELICHTING

In het voorliggend voorstel is bewust gekozen om de opdracht te beperken tot een ruwere evaluatie op het niveau van het hele studiegebied, aangevuld met de verzameling van bestaande informatie, en interpretatie en rapportering hierover. Ons inziens is dit een valide benadering die, indien nodig, zal toelaten om verder op voort te bouwen (verfijningen zoals bijkomend terreinwerk (dataverzameling), lokaal verfijnde modellering en studiewerk). Deze bewuste keuze wordt best zo expliciet mogelijk gesteld en verantwoord, en tevens afgetoetst met ANB, zodat de verwachtingen op dezelfde lijn komen te liggen. Daarbij is het ook aangewezen om deze studie een juiste plaats te geven in het ruimere denkproces / planproces.

De bepalingen in INBO.A.2010.229, waarbij uitgegaan wordt van de vraag om reële effecten op lokale natuur in te schatten, blijven voor de lokale vraagstelling weliswaar geldig. Alleen zal deze vraag volgens het voorstel van studie van Ecorem nv niet aan bod komen en dus (deels) onbeantwoord blijven.

De opmerkingen op het tweede voorstel blijven om deze redenen voorts beperkt; enkele inhoudelijke verduidelijkingen/verbeteringen kunnen allicht nog gebeuren:

- een correcte vraagstelling waar het voorgestelde onderzoek een antwoord op zal kunnen geven, is nog toe te voegen.
- in verband hiermee dient – zeker in het rapport – een ophijsting te gebeuren van de beperkingen die eigen zijn aan de aanpak (bv. onder de vorm van kennishiaten, zoals waterbalansgegevens), om zodoende te verregaande conclusies of interpretaties van de resultaten te vermijden.
- een inleidend stukje (opzet) vooraan in het plan van aanpak, dat de opdeling in de respectievelijke fasen verantwoordt in het licht van de vraagstelling.

- fase 1: het gedeelte 'validatie van het bestaande model' komt nu niet duidelijk naar voor in de tekst (cf. meetstaat, met gevoeligheidsanalyse enz., en wat hier precies de betekenis is in het licht van de vraagstelling). Het is daardoor nog onduidelijk of en op welke manier er zal worden omgegaan met de informatie die zal worden verzameld aangaande oppervlaktewatersysteem, hydrogeologie, de relatie oppervlakte-grondwatersysteem enz., in het kader van het bestaande grondwatermodel. M.a.w., wordt aan dit model nog gesleuteld of gebeuren de beide oefeningen (gebruik van model / data-analyse) parallel?
- fase 2 (2.2.1):
 - hoe zal de kwalitatieve evaluatie van de twee andere alternatieven concreet gebeuren? Er wordt nu aangegeven dat dit kwalitatief gebeurt; hoe dit concreet gebeurt, wordt best expliciet vermeld want nu roept dit vragen op. Het lijkt logisch om de twee alternatieven ook met het dichtheitsafhankelijke grondwatermodel te berekenen.
 - p. 6 2^e alinea: uitgangspunt is ... 'voldoende informatie': best iets voorzichtiger formuleren: het is moeilijk bij voorbaat te verdedigen dat die informatie 'voldoende' is voor het een of het ander; dit leidt mogelijk tot discussies. Wel kun je omschrijven waarom je nu beperkt tot 'de' informatie die bekomen wordt met de 2 modellen (cf. vraagstelling/inleiding).
 - bij (interpretatie van) de resultaten van het regionale model dient tijdens de studie expliciet te worden omgegaan met aspecten van (on)nauwkeurigheid, gegeven het relatief ruwe geografische / temporele karakter van input en output.
 - oppervlaktewater: als het voorradenbeheer en de waterbalans niet ten gronde aan bod komen in de studie, lijkt het meer aangewezen er momenteel nog geen uitspraken over te doen (cf. passages ivm aanwenden van Leiemeanders).
- fase 2 (2.2.2): overstromingsregime: een bijkomend aandachtspunt (cf. eerdere adviezen) is de Toeristische Leie, waar eventuele veranderingen in het reeds aanwezige overstromingsregime veranderingen tot gevolg kunnen hebben in de aanwezige natuur.
- opmerkingen in 2.2.3: aangezien de hier vermelde items buiten de voorgestelde studie vallen, lijkt het meer aangewezen om hier in een later stadium op terug te komen. De redenen om een niet-stationaire modellering te overwegen, staan vermeld in het advies INBO.A.2010.239. Het lijkt nu aangewezen om te komen tot een offerte die behandelt wat er wel zal worden uitgevoerd.
- fase 3: dit lijkt op het eerste zicht een realistische benadering; we geven hieromtrent geen verdere opmerkingen.